

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-107/19-K

Název	Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace
Sídlo	Poštovní 654/8, 357 31 Horní Slavkov
E-mail	zvs.h.slavkov@volny.cz
IČ	75005468
Identifikátor	600073271
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Anna Hadáčková
Zřizovatel	Město Horní Slavkov
Místo inspekční činnosti	Poštovní 654/8, 357 31 Horní Slavkov
Termín inspekční činnosti	24. 1. – 28. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost zaměřená na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost na podnět provedená podle § 174 odst. 6 školského zákona, se zaměřením na hodnocení pedagogického vedení školy.

Hodnoceným obdobím je školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 96 žáků a školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 18 žáků.

Škola vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v osmi třídách, ve kterých jsou spojeni žáci různých ročníků. K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 63 žáků, z toho v oboru vzdělání základní škola 54 žáků rozdělených do šesti tříd. Nejčastěji se jednalo o žáky s těžkými vadami řeči, vývojovými poruchami učení, vývojovými poruchami chování, lehkým mentálním postižením a kombinovanými vadami. Devíti žákům se středně těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami škola poskytuje základy vzdělání ve dvou třídách oboru vzdělání základní škola speciální.

Školní stravování žáků zajišťuje škola prostřednictvím školní jídelny jiné základní školy ve městě.

Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zsprakticka-hslavkov.euweb.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu řídí od 1. 9. 2017 statutární zástupkyně školy, která není ředitelkou školy jmenovanou zřizovatelem na základě jím vyhlášeného konkurzního řízení. Do funkce byla jmenována předcházející ředitelkou, která k 31. 8. 2017 na funkci ředitelky školy rezignovala. Neujasněná koncepce dalšího směřování školy se negativně promítá do podmínek i průběhu vzdělávání. Škola je zřízena jako běžná základní škola, třídy jsou zřizovány pouze pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Není zřejmé, pro jaké znevýhodnění jsou třídy základní školy zřízeny, škola nemá souhlas krajského úřadu se zřízením těchto speciálních tříd. Od poslední inspekční činnosti provedené v únoru 2017 se zhoršila účinnost kontrolního systému, vedení školy nemá přehled o kvalitě vzdělávání, i když škola odstranila dílčí nedostatky zjištěné předchozí inspekční činností. Učitelům, zejména těm bez odborné kvalifikace, chybí metodické vedení zaměřené na organizaci výuky, motivaci žáků a práci s pedagogickou diagnostikou, což se negativně promítá do průběhu vzdělávání. Některým pedagogům se nedaří sdílet a naplňovat cíle definované ve školním vzdělávacím programu - eliminovat nebo co nejvíce minimalizovat znevýhodnění, která žáky při nabývání školních vědomostí a dovedností limitují. Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje vedení školy, statutární zástupkyně pracuje zároveň jako výchovný poradce a její zástupkyně jako školní metodik prevence. Kumulace funkcí se negativně promítá do kvality poskytovaných poradenských služeb. Škole se nepodařilo posílit školní poradenské pracoviště o školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa ani logopedického asistenta. Poradenské služby nejsou s ohledem na složení žáků poskytovány v dostatečné míře a šíři. Realizovaná opatření ke změně organizace vzdělávání některých žáků nejsou promyšlená, nedoprovázejí je potřebné kroky související s poskytováním podpůrných opatření v rozsahu doporučení školského poradenského zařízení, v některých případech nebyl zpracován pro žáka individuální vzdělávací plán doporučený školským poradenským zařízením. Analýza příčin školního neúspěchu je formální, výsledky vzdělávání se od poslední inspekční činnosti zhoršily. K negativním zjištěním patří např. nedostatky v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků, v některých případech škola nerespektovala právo žáků na opravné zkoušky, nestanovila termín na její vykonání. Slovní hodnocení žáků nemá formativní charakter. Rozvrhy hodin některých žáků neodpovídaly týdennímu počtu hodin stanovených v učebním plánu školního vzdělávacího programu nebo individuálním vzdělávacím plánu,

což má v některých případech negativní dopad do naplňování školního vzdělávacího programu.

Materiální vybavení školy bylo od poslední inspekční činnosti obnovováno jen v malé míře. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, některé odborné učebny nejsou udržované, jejich vybavení je zastaralé, neodpovídá novým trendům ve výuce (např. modelovna, knihovna, herna se stolním tenisem), slouží spíše jako skladové prostory. Některé učebny neumožňují naplňování doporučených metod práce a využívání pomůcek pro relaxační činnosti. Ve speciální třídě I. je nedostatek prostoru pro pohybové činnosti, které je nutné zařazovat do výuky průběžně pro odpočinek žáků a posílení pozornosti. Škola si pronajímá tělocvičnu jiné základní školy, neboť tělocvična v její správě nesplňuje hygienické podmínky pro výuku tělesné výchovy. Kulturu školy související s pěstováním správných hygienických návyků snižuje nedostatečné zajištění hygienických potřeb na toaletách žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech třídách základní školy probíhala výuka se spojenými ročníky, v některých třídách podle různých vzdělávacích programů. Stanovené cíle hodiny byly zpravidla vhodně nastaveny podle vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů, vycházely ze školních vzdělávacích programů, někdy i z individuálních schopností žáků. Vyšší aktivita žáků se projevila v hodinách, kde se účelně střídala práce pod přímým vedením učitele se samostatnou prací žáků, k motivaci byly využívány různé pomůcky včetně didaktické techniky, žáci se učili spolupracovat ve skupinách či dvojicích. Některé hodiny působily na žáky jednotvárně, ojediněle jejich obsah odpovídal žákům mladšího věku, než byli žáci dané třídy, což snižovalo zájem žáků o předkládané učivo, případně omezovalo rozvoj dovedností využitelných v praktickém životě. Ve většině hodin vyučující respektovali pracovní tempo žáků, volba vhodných individuálních aktivit pro každého žáka v závislosti na jeho speciálních vzdělávacích potřebách byla však spíše ojedinělá. Výuka byla zaměřena především na rozvoj komunikačních dovedností, na čtení s porozuměním, žáci se učili vyhledávat a třídit informace, ojediněle řešit problémy. V matematickém vzdělávání byli vedeni k přemýšlení a zdůvodňování, tj. k rozvoji matematické gramotnosti. V některých hodinách byly vhodně využity mezipředmětové vztahy. V některých případech žáci nezískali formativní zpětnou vazbu ke své práci, která by byla využitelná k jejich dalšímu učení, vyučující většinou nevytvářeli příležitost pro efektivní práci s chybou. S cílem vyučovacích hodin a vyhodnocením jeho naplnění učitelé pracovali pouze ojediněle, příležitosti pro sebehodnocení žáků vytvářeli jen výjimečně.

Spolupráce učitele a asistenta pedagoga byla účelně využita k podpoře všech žáků ve třídě pouze v některých hodinách. V některých hodinách asistentka pomáhala pouze jednomu žákovi. Způsob zapojení asistentky pedagoga do výuky byl z krátkodobého hlediska pro tohoto žáka přínosem, nebyly však vytvářeny příležitosti k postupnému budování kompetencí žáka pro dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti.

Atmosféra v hodinách byla zpravidla přátelská, ke kompenzaci únavy žáků z vyučování přispíval pravidelně zařazovaný pobyt na školní zahradě o dopolední přestávce. Rušivě na klima třídy působilo, když se v průběhu výuky někteří učitelé nebo asistenti pedagoga nevěnovali plně výuce a podpoře žáků, ale v průběhu vyučovacích hodin vykonávali i jiné dílčí činnosti související s chodem a provozem školy.

Výuka v základní škole speciální se v obou třídách výrazně kvalitativně lišila. V některých hodinách dokázali vyučující žáky zaujmout a motivovat je k práci. Využívali k tomu názorné pomůcky, střídání činností a asistenta pedagoga, který ve třídě pracoval. V jiných hodinách

nebyla dostatečně využita časová dotace na výuku, vznikaly prostoje, v práci se žáky docházelo k didaktickým chybám, což vedlo k fixaci špatných návyků žáků, u některých činností vyučující podceňovali možnosti žáků a zadávali jednodušší úkoly, než jaké by žáci zvládli. Ne vždy se dařilo plně využít asistenty pedagoga ve třídě. Vyučující asistenty pedagoga odborně vedli jen minimálně. Jedna třída je personálně posílená o osobního asistenta, který však v hodinách nahrazoval práci pedagogů (učitele a asistenta pedagoga) a žáka sám s minimálním zapojením vyučujícího vzdělával. Ve speciální třídě pro žáky s kombinovaným postižením probíhala výuka v blocích, v co nejvyšší míře byly využity mezipředmětové vztahy a prolínání učiva různých předmětů. Výuka vycházela z dovedností a znalostí žáků, které se průběžně zdokonalovaly a prohlubovaly. Dle organizačních potřeb školy byli někteří žáci přerazováni z kmenové třídy do jiné třídy. Docházelo ke změnám podmínek pro poskytování podpurných opatření – zajištění asistentů pedagoga, kteří v některých třídách z důvodu těchto organizačních změn chyběli.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé průběžně sledují dosahované výsledky vzdělávání žáků podle pravidel stanovených školním řádem, v nichž je zakotven mimo jiné také způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zásady pro používání slovního hodnocení (na vysvědčení jsou jím hodnoceni všichni žáci základní školy speciální a aktuálně jeden žák školního vzdělávacího programu školy základní), i odlišnosti hodnocení žáků základní školy speciální.

Způsob informování zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků je školním řádem nastaven. Není ale dodržován všemi vyučujícími. Žákovské knížky (resp. notýsky) žáků obsahují v některých třídách pouze některá průběžná motivační hodnocení, přičemž hodnocení na vysvědčení tomuto průběžnému hodnocení neodpovídá. Zákonní zástupci tak nedostávají úplné informace o vývoji žáka a jeho zvládání nastavených vzdělávacích výstupů, nemohou tak efektivně žákům pomoci v oblastech, v nichž selhávají. Nedostatky zjištěné předchozí inspekční činností v této oblasti přetrvávají.

Opakovaný nedostatek byl zjištěn i při hodnocení chování žáků, neboť ze záznamů z pedagogických rad vyplývá, že škola v hodnoceném období opět přistoupila k hodnocení sníženou známkou z chování již v průběhu školního roku, nikoliv až na konci prvního nebo druhého pololetí, kdy již lze hodnotit chování žáka za celé klasifikační období. V oblasti přijímání opatření k posílení kázně nejsou pravidla stanovená školním řádem zcela srozumitelná (zejména v oblasti kritérií), pravidla nejsou důsledně dodržována (prokazatelné oznámení uložení napomenutí nebo důtky žákovi a zákonnému zástupci, záznam o uložení takového opatření do školní matriky). Při ukládání kázeňských opatření za neomluvenou absenci se škola vždy nezabývá tím, zda je neomluvená nepřítomnost zaviněna žákem, nepřihlíží k rozumové vyspělosti žáků (např. v prvním ročníku bylo žákovi uloženo kázeňské opatření za neomluvenou absenci). Z časového hlediska byla výchovná opatření vedená ve školní matrice zpravidla ukládána v době jednání pravidelné hodnotící pedagogické rady, tj. jednou za čtvrtletí. Z toho je zřejmé, že nejsou udělována/ukládána bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností rozhodných pro udělení pochvaly nebo po prošetření zaviněného porušení povinností stanoveného školním řádem, čímž se snižuje výchovný účinek takového opatření.

Celkovými výsledky vzdělávání po jednotlivých třídách se zabývá pedagogická rada, škola je statisticky zpracovává a ročně zveřejňuje ve výroční zprávě. Výsledky však dále nevyhodnocuje, nesleduje jejich vývoj, nestanovuje strategie pro jejich zlepšení. Ačkoliv škola hodnotí některé žáky na vysvědčení slovně, toto hodnocení nemá formativní charakter,

nezahrnuje posouzení vývoje výsledků žáka, nenaznačuje další směřování jeho vzdělávání s ohledem na předcházení neúspěchu či doporučení k jeho překonávání.

Poradenská činnost není poskytována systematicky. Pracovníci školy ji poskytují dle vlastního uvážení a schopností. Škola nezpracovává plány pedagogické podpory, žáky s výukovými i výchovnými problémy se souhlasem zákonných zástupců doporučuje do péče školských poradenských zařízení. Nevypracovává rozvrhy pro žáky se sníženým počtem vyučovacích hodin, které doporučilo školské poradenské zařízení, v individuálním vzdělávacím plánu neupravuje očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření. V individuálním vzdělávacím plánu není stanoveno, jakým způsobem bude jejich splnění dosaženo při snížení časové dotace. Škola nemá zpracovanou strategii předcházení školní neúspěšnosti žáků, žákům poskytuje pouze izolované činnosti pro zlepšení jejich prospěchu, což se negativně projevuje ve vysokém počtu žáků, kteří neprospěli. Na prvním stupni v oboru vzdělání základní škola ve školním roce 2017/2018 neprospělo šest žáků z 36 (tj. 17 %), osm žáků prospělo s vyznamenáním, na druhém stupni neprospěl jeden žák z 15 (tj. 7 %). Celkově tak 14 % žáků neprospělo. V oboru vzdělání základní škola speciální neprospěla třetina žáků (tři z devíti žáků). Z celkem deseti neprospívajících žáků jich šest opakuje ročník, čtyři žáci postoupili do dalšího ročníku i přes neprospěch, neboť na daném stupni již jednou opakovali. Jednomu žákovi, který nezískal po splnění povinné školní docházky základní vzdělání, bylo povoleno na žádost zákonného zástupce pokračovat v základním vzdělávání.

Kariérové poradenství probíhá jen omezeně u žáků, kteří ukončují školní docházku. Nabídka cílených aktivit pro pokračování žáků v dalším vzdělávání nebo zařazení do pracovního procesu je malá, závisí spíše na zájmu vnějších partnerů (např. výjezd na výstavu středních škol, osvěta ve spolupráci s úřadem práce). Nedaří se zapojit všechny žáky, kteří končí základní vzdělávání, do středního vzdělávání nebo do pracovního procesu. Primární prevence probíhá ve škole především v rámci výuky předmětů. Škola se nejvíce potýká s vysokou absencí žáků (omlouvanou zákonnými zástupci, často se jedná o skryté záškoláctví), spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí a pediatrií. Přesto se nedaří absenci snížit, což se negativně promítá i do výsledků vzdělávání žáků.

Další zjištění

Škola neposkytuje vzdělávání v souladu s údaji zapsanými do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „školský rejstřík“), neboť jméno ředitelky školy uvedené ve školském rejstříku nesouhlasí se zjištěnou skutečností. Škola poskytuje vzdělávání (pravidelná výuka tělesné výchovy) na adrese Horní Slavkov, Školní 786, v místě, které není zapsáno ve školském rejstříku.

Závěry

Vývoj školy

- Škola nemá od školního roku 2017/2018 ředitele jmenovaného zřizovatelem na základě jím vyhlášeného konkurzního řízení.
- Školu řídí statutární zástupce školy jmenovaný předcházející ředitelkou školy.
- Škola přijala opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti, některá opatření nejsou důsledně realizována, což vede k opakování některých nedostatků v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

- Některé učebny nejsou vhodně vybavené a nelze je využívat k výuce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V procesu řízení školy chybí monitorování kvality vzdělávání a zavádění účinných opatření ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání. Pedagogové nevyužívají ve výuce v dostatečné míře metody a formy práce pro diferenciaci nabídky aktivit pro žáky s různými vzdělávacími potřebami.
- Školní poradenské pracoviště nezajišťuje kvalitní poradenské služby pro žáky a jejich zákonné zástupce.
- Vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků není systematické, má malý dopad na zkvalitňování výuky, v některých případech není prováděno v souladu s právními předpisy.
- Škola nemá zpracovanou strategii předcházení školní neúspěšnosti, což se negativně promítá do výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat učitelům efektivní metodickou podporu, zejména těm bez odborné kvalifikace.
- Zaměřit se na využívání širšího spektra vyučovacích metod a jejich diferenciaci s ohledem na vzdělávací potřeby žáků.
- Posílit o další odborníky školní poradenské pracoviště a zefektivnit jeho činnost.
- Zefektivnit způsob informování zákonných zástupců žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace včetně příloh a dodatků ze 4. 3. 2016;
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze 7. 1. 2019;
3. Jmenování statutárního zástupce školy s platností od 1. 9. 2017 z 30. 8. 2017 ředitelkou školy;
4. Školní matrika žáků vedená k datu inspekční činnosti;
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro mě i pro tebe“ s upravenými očekávanými výstupy, platný od 1. 9. 2017,
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro mě“ (první stupeň) aktualizovaný od 1. 2. 2017,

7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro mě“ (druhý stupeň) aktualizovaný od 1. 9. 2017,
8. Školní vzdělávací program „Škola praktické výchovy“ zpracovaný podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením platný od 1. 10. 2009;
9. Školní vzdělávací program „Škola praktické přípravy“ pro obor vzdělání základní škola speciální platný od 1. 9. 2010;
10. Záznamy z pedagogické rady vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti;
11. Přehled výchovných opatření (výpis ze školní matriky) uložených ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k 25. 1. 2019 a k 28. 1. 2019;
12. Vybrané žákovské knížky a notýsky žáků vedené k datu inspekční činnosti;
13. Dokumentace výchovného poradce vedená k datu inspekční činnosti;
14. Rozvrhy vyučovacích hodin platné k datu inspekční činnosti;
15. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2017/2018;
16. Údaje o prospěchu žáků ve školním roce 2017/2018;
17. Zápis z jednání s vedením školy z 28. 1. 2019;
18. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 k datu inspekční činnosti;
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Marie Vrátníková v. r.
Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka	Martina Fenclová v. r.
Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka	Jitka Kacálková v. r.
Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice	Věra Weberová v. r.

V Karlových Varech 25. února 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Anna Hadáčková, statutární zástupce školy	Anna Hadáčková v. r.
--	----------------------

V Horním Slavkově 4. března 2019